

Αθήνα, 3^η Δεκεμβρίου 2023

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Τον κο Υπουργό Εξωτερικών

ΘΕΜΑ: Επαναξιολόγηση της εθνικής θέσης ως προς τη στρατιωτική βοήθεια της Ουκρανίας μέσω του Μηχανισμού EPF

Κύριε Υπουργέ,

Στις 29/30 Αυγούστου 2023, ο Ύπατος Εκπρόσωπος πρότεινε στην άτυπη Σύνοδο Υπουργών Άμυνας στο Τολέδο μια πιο συντεταγμένη στρατιωτική υποστήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία, με τη δημιουργία Ταμείου Υποστήριξης (“Ukraine Assistance Fund” – UAF) ύψους €5 δις.

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 26/27 Οκτωβρίου 2023, η ΕΕ και τα κράτη-μέλη της, δεσμεύτηκαν να συνεχίσουν να παρέχουν βιώσιμη στρατιωτική υποστήριξη προς την Ουκρανία, κυρίως μέσω του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη [“European Peace Facility” (EPF), εφεξής «ο Μηχανισμός»]. Επιπρόσθετα το Συμβούλιο υπογραμμίζει την ανάγκη επιτάχυνσης των παραδόσεων στρατιωτικού εξοπλισμού προς την Ουκρανία και δεσμεύεται μελλοντικά για την ασφάλεια της Ουκρανίας, αναθέτοντας στον Ύπατο Αντιπρόσωπο να αναφέρει σχετικά στο επικείμενο Συμβούλιο του Δεκεμβρίου.

Προσφάτως έγινε γνωστή, η περιέλευση της Γερμανίας σε ιδιαίτερα δυσμενή δημοσιονομική κατάσταση, συνεπεία απόφασης του Συνταγματικού Δικαστηρίου της, την στιγμή που ως γνωστόν παραμένει ο σημαντικότερος συνεισφέρων του Μηχανισμού βάσει κλείδας ΑΕΠ.

Παρομοίως, κοινή φαίνεται να είναι και η διαπίστωση της δημοσιονομικής δυστοκίας των περισσότερων κρατών -μελών, λόγω των ήδη καταγεγραμμένων καθυστερήσεων στις αποζημιώσεις από το Μηχανισμό για τις παραδόσεις στρατιωτικού εξοπλισμού προς την Ουκρανία, με αποτέλεσμα πιθανές επιπτώσεις στη βιωσιμότητα του Μηχανισμού. Ενδεικτικά, είναι σε γνώση μας ότι Γαλλία, Ισπανία και Ιταλία (που αθροιστικά με τη Γερμανία ξεπερνούν το 60% των συνεισφορών του Μηχανισμού), για διαφορετικούς λόγους που άπτονται όμως σε κάθε περίπτωση της δημοσιονομικής τους κατάστασης, έχουν επικοινωνήσει προς την ΕΕ δυσκολίες να δεσμευτούν σε περαιτέρω στρατιωτική υποστήριξη προς την Ουκρανία μέσω του Μηχανισμού.

Επιπρόσθετα, ήδη εν όψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 14/15 Δεκεμβρίου 2023 κυβερνήσεις χωρών, όπως η Ουγγαρία (και αναμένονται πιθανότατα η Σλοβακία και ενδεχομένως και η Ολλανδία, μετά τις πρόσφατες εκλογές) αμφισβητούν ευθέως την **αποδοτικότητα** του τρόπου με τον οποίο συνεχίζεται η στρατιωτική υποστήριξη της Ουκρανίας από την ΕΕ, ως επίσης εκφράζουν αμφιβολίες ως προς το αν αξίζει τον κόπο για την ΕΕ και τα κράτη-μέλη της να εξακολουθούν να αναλαμβάνουν όλο αυτό το δυσανάλογο διπλωματικό κόστος της δυσανάλογα **μονομερούς** υποστήριξης της μίας πλευράς σε αυτόν τον πόλεμο.

Επιπλέον, σε σειρά ερωτήσεων που έχουν κατατεθεί από το Ευρωκοινοβούλιο προς το Συμβούλιο, από διάφορες πτέρυγες του πρώτου, αναδεικνύεται το ζήτημα του **τελικού προορισμού** των όπλων που δίδονται από τα κράτη-μέλη της ΕΕ προς την Ουκρανία και η αξία τους αναπληρώνεται μερικώς από το Μηχανισμό.

Συναφώς, μας δημιουργεί προβληματισμό αυτή η μονομερής υποστήριξη της Ουκρανίας και μάλιστα με **θανατηφόρο εξοπλισμό**. Είναι σε γνώση μας ότι, βάσει του άρθρου 5 παράγρ. 3 της ιδρυτικής Απόφασης του Συμβουλίου για το Μηχανισμό (2021/509), τα κράτη-μέλη έχουν δικαίωμα να ανακατευθύνουν πιστώσεις που προορίζονται για θανατηφόρα Μέτρα Συνδρομής σε μη θανατηφόρα τέτοια. Αυτό, στην περίπτωση του μείζονος Μέτρου παροχής θανατηφόρου εξοπλισμού προς την Ουκρανία (Απόφαση 2022/338), έχει ήδη αξιοποιηθεί κυρίαρχα από την Αυστρία, την Ιρλανδία, τη Μάλτα και μερικώς και την Ουγγαρία.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, ερωτάστε τα εξής:

- Υπάρχουν νεότερα ως προς το Ταμείο Υποστήριξης (UAF), ποια η θέση της Ελλάδας για αυτό εν όψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 14/15 Δεκεμβρίου και πώς συνδέεται με τον απολογισμό της αξίας του εξοπλισμού που δόθηκε, η συνεισφορά της χώρας στο Μηχανισμό;
- Έχει εξετασθεί η σκοπιμότητα τροποποίησης της θέσης της χώρας ως προς το Μηχανισμό, με αξιοποίηση της ρήτρας εποικοδομητικής αποχής από την παροχή θανατηφόρου εξοπλισμού και την ανακατεύθυνση των πιστώσεων που μας αναλογούν βάσει κλείδας ΑΕΠ (1,3%) σε παροχή μη θανατηφόρου τέτοιου, ώστε να περιοριστούν - έστω μερικώς- οι διπλωματικές επιπτώσεις μεταπολεμικά από την ως τώρα άκριτη υποστήριξη της μίας πλευράς με θανατηφόρο εξοπλισμό;

Ο ερωτών Βουλευτής

Τάσος Οικονομόπουλος